

Нерозголошення або невикористання в інший спосіб конфіденційної або іншої інформації з обмеженим доступом (стаття 172-8 Кодексу України про адміністративні правопорушення)

У статті проаналізовано судову практику застосування статті 172-8 «Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень» КУпАП у частині встановлення оцінки наявності (відсутності) таких суспільно небезпечних діянь, як незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень. Виокремлено ознаки цих діянь та запропоновано авторську інтерпретацію відповідних правових понять.

Ключові слова: правопорушення, пов'язане з корупцією; незаконне розголошення; використання в інший спосіб; конфіденційна інформація; інформація з обмеженим доступом; особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Постановка наукової проблеми та її значення. У статті 172-8 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) передбачена відповідальність за таке правопорушення, пов'язане з корупцією, як незаконне розголошення або використання в інший спосіб особою у своїх інтересах інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень. У Законі України «Про запобігання корупції» фактично відсутній обов'язок для всіх суб'єктів, зазначених у п. 1 ч. 1 ст. 3 цього Закону, не розголошувати або в інший спосіб не використовувати у своїх інтересах інформації, яка стала відома у зв'язку з виконанням службових повноважень [1]. Згідно з ч. 4 ст. 14 Закону України «Про запобігання корупції» Голові та членам Національного агентства з питань запобігання корупції, посадовим і службовим особам його апарату забороняється розголошувати інформацію з обмеженим доступом, отриману у зв'язку із виконанням ними службових обов'язків, крім випадків, встановлених законом [1]. Водночас одним із правил етичної поведінки осіб, зазначених у п. 1, пп «а» п. 2 ч. 1 ст. 3 цього Закону є таке: не розголошувати і не використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала їм відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків, крім випадків, встановлених законом (ст. 43) [1]. Таким чином, законодавець передбачає відповідне зобов'язання не лише для осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (п. 1 ч. 1 ст. 3), а й для посадових осіб юридичних осіб публічного права, які не зазначені у п. 1 ч. 1 цієї статті, осіб, які входять до складу наглядової ради державного банку, державного підприємства або державної організації, що має на меті одержання прибутку (тобто, для осіб, які для цілей Закону України «Про запобігання корупції» прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування) (пп. «а» п. 1 ч. 1 ст. 3 цього Закону) [1].

Аналіз досліджень цієї проблеми. Питанню тлумачення ознак складу правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП, у науковій літературі увага фактично не приділяється. Вони розглянуті лише М.І. Хавронюком у коментарі антикорупційного законодавства «Настільна книга детектива, прокурора, судді» [2]. Відтак констатуємо, що характеристика ознак складу адміністративного правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП, належить до малодосліджених.

Мета і завдання статті. В межах цієї статті пропонується характеристика суспільно небезпечних діянь, передбачених у ст. 172-8 КУпАП, на основі аналізу судової практики та доктринального тлумачення.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Склад злочину, передбачений у ст. 172-8 КУпАП, належить до складу злочину з альтернативними ознаками. У диспозиції цієї статті передбачено два альтернативних діяння: 1) розголошення інформації або 2) використання інформації в інший спосіб. Таким чином, для встановлення моменту закінчення цього складу злочину слід встановити, що одне з цих діянь було закінчено винуватим. У проаналізованих нами постановах, в яких було констатовано наявність в діях особи складу

адміністративного правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП, приблизно однаковою мірою констатується наявність розголошення інформації (15 постанов або 52% випадків) та використання її в інший спосіб (14 постанов або 48% випадків).

Розголошення інформації у своїх інтересах, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень. В українській мові слово «розголошувати» означає «піддавати розголосові, обнародувати що-небудь» [3, с. 1238]. Ураховуючи таке розуміння цього слова, доходимо висновку, що розголошення – це фактично передача-прийняття інформації відповідного змісту. У процесі розголошення інформації завжди існує дві сторони (дві або більше осіб): одна особа розголошує таку інформацію, а інша її сприймає. Розголошення як суспільно небезпечне діяння у складі правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП, включає діяння однієї особи, яка є суб'єктом цього правопорушення відповідно до примітки цієї статті, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень та діяння іншого суб'єкта, що полягає у сприйнятті цієї інформації. «... Це суспільно небезпечне діяння може бути вчинене лише шляхом активної поведінки особи. Розголошення може бути вчинено одним із таких способів: 1) в усній формі (бесіда, довірча розмова, повідомлення у присутності однієї або декількох осіб, розмова по телефону тощо); 2) письмово (переписка, обмін документами, використання інформації у будь-яких письмових або друкованих документах, завуальована форма, коли особа, яка володіє інформацією, надає можливість ознайомлення з нею іншим особам на письмових носіях без виходу її зі свого розпорядження); 3) у публічній формі (виступ у мас-медіа, доповідь)» [4, с. 471]. Що стосується суспільно небезпечного діяння, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП, то воно вчиняється у перші двох названих формах. При цьому розголошення інформації в усній формі було інкриміновано суб'єкту правопорушення у 12 постановках (або 80% випадків). Наприклад, як передбачено у постанові Жовківського районного суду Львівської області від 4 жовтня 2016 р., Особа-1, службова особа начальницького складу органів внутрішніх справ, неодноразово повідомляла у телефонних розмовах та при особистій зустрічі інформацію, що стала відома їй у зв'язку з виконанням своїх службових обов'язків, про те, що на території Жовківського району Львівської області проводяться оперативно-розшукові заходи, спрямовані на документування злочинної діяльності, пов'язаної зі збутом наркотичних речовин, надавав рекомендації щодо зміни телефонних номерів, повідомляв реєстраційні номери та марки службових і особистих автомобілів співробітників ГУ МВС України у Львівській області [5].

У 3-х проаналізованих постановках (або у 20% випадків) розголошення інформації відбувалося у письмовій формі. Наприклад, як вказано у постанові Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 25 липня 2016 р., Особа-1, старший інспектор Тернопільського відділу поліції ГУНП в Тернопільській області, незаконно розголосив інформацію у письмовій формі, шляхом передачі витягів з інформаційної підсистеми Особи-2 [6]. Згідно з постановою Центрального районного суду м. Миколаєва від 1 лютого 2017 р. розголошення інформації було вчинено Особою-1, начальником Миколаївського ВП Очаківського ВП ГУНП в Миколаївській області, шляхом надіслання Особи-2 смс-повідомлення на мобільний додаток Viber [7].

Таким чином, розголошення у складі адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП, вважається закінченим з моменту, коли інформація, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, була доведена до відома хоча б однієї сторонньої особи та була сприйнята нею. Якщо в силу тих чи інших причин суб'єкт злочину неправомірно повідомив відповідну інформацію, однак адресат цієї інформації її не сприйняв у силу тих чи інших обставин (наприклад, зважаючи на мовний бар'єр чи фізичні особливості), то такі дії слід кваліфікувати як замах на вчинення правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП. Водночас не можемо погодитися з М.І. Хавронюком, на думку якого розголошення включає не лише протиправне передання інформації стороннім особам, ознайомлення з нею таких осіб, а й створення своєю поведінкою умов, які надають можливість стороннім особам ознайомитися з відповідними відомостями [2, с. 396]. Як було зазначено вище, в останньому випадку слід вести мову не про закінчене розголошення інформації, а про замах на його вчинення.

Використання в інший спосіб інформації у своїх інтересах, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень. М.І. Хавронюк тлумачить це діяння як «застосування інформації у господарській чи іншій діяльності для отримання вигоди чи переваги, у т.ч. шляхом розповсюдження, збуту, а також інші дії, які особа вчиняє за допомогою відповідної інформації або користуючись фактом наявності в неї такої інформації» [2, с. 396]. У цілому погоджуючись з таким підходом, зауважимо, що для встановлення змісту цього діяння слід виходити, насамперед, зі значення слова «використовувати» в українській мові. Це слово означає «застосовувати, вживати що-небудь з користю, користуватися чимось» [3, с. 245].

Таким чином, використання інформації має місце у випадку, коли особа, яка отримала її у зв'язку з виконанням службових повноважень, користується відповідними відомостями та /або даними, отримує з них певну користь, застосовує їх у своїй діяльності. На відміну від розголошення, використання інформації передбачає, що її корисні властивості використовує сама особа, яка отримала відповідну інформацію у зв'язку з виконанням службових повноважень, вона не передається сторонній особі. Як і розголошення, використання інформації може мати місце лише у випадку активної поведінки суб'єкта. Адже використати інформацію, яка стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень шляхом бездіяльності неможливо.

Таким чином, використання в інший спосіб інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень слід вважати закінченим діянням з моменту, коли особа, зазначена у примітці ст. 172-8 КУпАП, застосувала та отримала користь з цієї інформації. З аналізу судових рішень, постановлених по ст. 172-8 КУпАП, вбачається, що суди стикаються з труднощами, визначаючи таку ознаку об'єктивної сторони цього складу правопорушення, як використання інформації в інший спосіб. Відтак у цій частині трапляється чимало помилок.

Одна з класичних помилок у судовій практиці полягає у тому, що суди відносять до використання інформації в інший спосіб до випадків, коли суб'єкт відповідальності за це правопорушення не доповів вищестоящому начальнику (командуванню військової частини) про факт відсутності військовослужбовців у військовій частині або про факти крадіжки (нестачі) військового майна. Наприклад, у постанові Дергачівського районного суду Харківської області від 22 вересня 2016 р. Особа-1, командира мінометної батареї 3-го механізованого батальйону 92-ї окремої механізованої бригади Збройних Сил України, визнано винуватим у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП. Як вказано у цьому судовому рішенні, Особа-1, порушуючи вимоги законодавства України, не доповів командирі 3-го механізованого батальйону військової частини про факт нестачі зброї [8]. Аналогічне рішення було прийняте у постанові Чугуївського міського суду Харківської області від 9 серпня 2016 р., згідно з якою Особа-1, заступник командира танкового батальйону військової частини, не доповів командирі танкового батальйону та командуванню військової частини про факт самовільного залишення військової частини ввірених йому військовослужбовців [9], Броварського міськрайонного суду Київської області від 25 жовтня 2011 р., відповідно до якої у діях командира взводу загородження військової частини, який приховав від командування інформацію про відсутність військовослужбовців у місці військової служби та вчинення ним дорожньо-транспортної пригоди, вбачаються ознаки правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП [10]; Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області, Кам'янець-Подільського міськрайонного суду Хмельницької області, Солом'янського районного суду м. Києва згідно з якими командир взводу забезпечення бойової підготовки військової частини, військовослужбовець за контрактом, механік-водія відділення інженерної техніки інженерно-саперного взводу інженерно-саперної роти військової частини, начальником складу радіаційного, хімічного, біологічного захисту не повідомили командування військових частин про факт крадіжки (нестачі) військового майна (мішеневих підйомників типу АМС-66 в кількості 35 одиниць, водонапірної башти, захисних комплектів Л-1 у кількості 19 штук) [11-13]. Таких постанов нараховується 6 (або 21%) з проаналізованих 29 рішень судів першої інстанції у справах про адміністративне правопорушення, передбачене у ст. 172-8 КУпАП, в яких було констатовано наявність складу відповідного правопорушення, пов'язаного з корупцією. Вважаємо кваліфікацію за ст. 172-8 КУпАП у цьому випадку неправильною, оскільки інформація не була отримана суб'єктом правопорушення у формі його активної поведінки. Незважаючи на очевидність неправильності кваліфікації дій осіб за ст. 172-8 КУпАП у вказаних вище випадках, жодне з проаналізованих судових рішень не було оскаржено до апеляційного суду.

Проте щодо оцінки схожих випадків, які наводилися вище, має місце й позитивна судова практика. Так, відповідно до постанови Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області від 13 липня 2012 р. відносно Особи-1, начальника автомобільної служби військової частини, було складено протокол про адміністративне правопорушення, передбачене у ст. 172-8 КУпАП. У ньому зазначено, що ця особа не повідомила командуванню військової частини про виявлений факт нестачі автомобільного майна (переднього моста до автомобіля). У вказаному судовому рішенні суд дійшов висновку, що у діях Особи-1 відсутній склад правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП [14]. Проте на підтвердження свого рішення суд не навів той аргумент, що у протоколі не вказано, чи доклала Особа-1 зусиль для отримання інформації з обмеженим доступом, тобто чи діяла вона для цього активно.

У більшості з проаналізованих постанов суди не звертають уваги на те та, відповідно, не

мотивують у судових рішеннях, в який спосіб особа здобула інформацію з обмеженим доступом. Зокрема, це постанови Берегівського районного суду Закарпатської області від 18 лютого 2016 р., Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 21 січня 2016 р., Котовського міськрайонного суду Одеської області від 23 червня 2014 р., Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області від 5 березня 2015 року, Першотравневого районного суду м. Чернівці від 11 червня 2014 р., Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської області від 15 червня 2016 р., Ратнівського районного суду Волинської області від 24 червня 2016 р. [15-21]. Усього таких рішень судів першої інстанції, в яких суди не визначають, в який спосіб суб'єкт правопорушення здобув інформацію з обмеженим доступом, нараховується 24 (або 83%) з усіх постанов судів, які були проаналізовані та в яких дії суб'єкта правопорушення кваліфіковані за ст. 172-8 КУпАП. Лише у 5 рішеннях судів (або 17%), які були вивчені, міститься вказівка на те, яким чином суб'єкт правопорушення здобув інформацію з обмеженим доступом (постанови Заводського районного суду м. Миколаєва від 18 вересня 2015 р., Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 25 липня 2016 р., Комінтернівського районного суду м. Харкова від 28 грудня 2015 р., Первомайського міськрайонного суду Миколаївської області від 1 квітня 2016 року, Соснівського районного суду м. Черкаси від 17 жовтня 2016 р.) [22-26]. Зокрема, у постанові Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 25 липня 2016 р. детально з'ясовано, що Особа-1, старший інспектор Тернопільського відділу поліції ГУНП в Тернопільській області, 9 червня 2016 року на робочому комп'ютері інспектора Тернопільського відділу поліції ГУНП в Тернопільській області Особи-2 з інтегрованої інформаційно-пошукової системи «АРМОР» роздрукував витяг на Особу-3, перебуваючи під логіном інспектора Тернопільського відділу поліції ГУНП в Тернопільській області Особи-2 [23]. Згідно з постановою Комінтернівського районного суду м. Харкова від 28 грудня 2015 р. Особа-1, головний державний інспектор митного посту «Харків - Аеропорт» Харківської митниці ДФС, 12 листопада 2015 р. у період часу з 12 годин 29 хвилин до 13 годин 35 хвилин, діючи у порушення вимог п.п. 5.1., 5.3. Положення про адміністрування загальної бази даних підрозділів митного оформлення автоматизованої системи митного оформлення «Інспектор 2006», перебуваючи на своєму робочому місці, зайшов до вказаної бази даних за логіном Verbenitsky, відкрив та роздрукував 4 оформлені митні декларації ТОВ «Веста» та додатки до них [24].

В одній з постанов суду (Барського районного суду Вінницької області від 16 червня 2016 р.) Особа-1, оперуповноважений Державної служби боротьби з економічною злочинністю Барського районного відділу УМВС України у Вінницькій області, відносно якого було складено протокол про вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП, у суді пояснював, що не визнає свою вину у вчиненні правопорушення та вказав, що не розголошував службової інформації. Звернув увагу суду на те, що ні у протоколі, ні у матеріалах, що долучені до протоколу, немає доказів вчинення ним правопорушення, зокрема, відсутні докази того, що йому була відома будь-яка службова інформація, яку він міг би розголосити [27]. Відповідний аргумент було покладено Особою-1 в апеляційній скарзі, що була подана нею до апеляційного суду Вінницької області. Однак, цей суд не взяв його до уваги та прийняв рішення про визнання Особи-1 винуватою у вчиненні правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП, однак скасував постанову Барського районного суду Вінницької області від 16 червня 2016 р., а провадження по справі закрити на підставі ст. 38 КУпАП у зв'язку із закінченням строків накладення адміністративного стягнення [28].

Окремі суди правильно кваліфікують діяння в аналогічних ситуаціях. Наприклад, у постанові Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області від 13 липня 2012 р. відсутність у дія Особи-1 складу адміністративного правопорушення, передбаченого у ст. 172-8 КУпАП (зокрема, такої дії, як використання інформації в інший спосіб), мотивується тим, що під використанням інформації є її застосування у господарській чи іншій діяльності для отримання вигоди чи переваги, а також інші дії, які особа вчиняє за допомогою відповідної інформації або користуючись фактом наявності у неї такої інформації. Поняття використання інформації, вжите у конструкції ст. 172-8 КУпАП, передбачає активні дії з нею, а не просте утримування чи приховування даної інформації [29].

Розголошення інформації, як впливає з диспозиції ст. 172-8 КУпАП, має бути незаконним. Водночас у ній відсутня відповідна вказівка щодо такого діяння, як використання в інший спосіб відповідної інформації. Вважаємо це недоліком нормотворчої техніки, який слід усунути з тексту диспозиції ст. 172-8 КУпАП. Вказівка на незаконність розголошення інформації означає, що особа може бути притягнута до відповідальності за цією статтею лише у тому випадку, коли таке розголошення суперечило чинному законодавству України. У разі правомірного чи дозволеного

розголошення інформації, яка стала відома у зв'язку з виконанням особою службових повноважень, дії особи не можна кваліфікувати за ст. 172-8 КУпАП. Зокрема, розголошення слід вважати правомірним у випадку поширення суспільно необхідної інформації. Відповідно до ст. 29 Закону України «Про інформацію» інформація з обмеженим доступом може бути поширена, якщо вона є суспільно необхідною, тобто є предметом суспільного інтересу, і право громадськості знати цю інформацію переважає потенційну шкоду від її поширення. Предметом суспільного інтересу вважається інформація, яка свідчить про загрозу державному суверенітету, територіальній цілісності України; забезпечує реалізацію конституційних прав, свобод і обов'язків; свідчить про можливість порушення прав людини, введення громадськості в оману, шкідливі екологічні та інші негативні наслідки діяльності (бездіяльності) фізичних або юридичних осіб тощо [30].

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Проаналізувавши судову практику розгляду справ про адміністративне правопорушення, передбачене у ст. 172-8 КУпАП, зроблено наступні висновки:

розголошення інформації, яка стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень, передбачає активну поведінку особи, яка полягає у передачі-прийнятті інформації відповідного змісту. Розголошення слід визнавати закінченим злочином з моменту, коли відповідна інформація була доведена до відома хоча б однієї сторонньої особи та була сприйнята нею;

використання інформації має місце у випадку, коли особа, яка отримала її у зв'язку з виконанням службових повноважень, користується відповідними відомостями та /або даними, отримує з них певну користь, застосовує їх у своїй діяльності. На відміну від розголошення, використання інформації передбачає, що її корисні властивості використовує сама особа, яка отримала відповідну інформацію у зв'язку з виконанням службових повноважень, вона не передається сторонній особі. Як і розголошення, використання інформації може мати місце лише у випадку активної поведінки суб'єкта; використання в інший спосіб інформації, яка стала їй відома у зв'язку з виконанням службових повноважень слід вважати закінченим діянням з моменту, коли особа, зазначена у примітці ст. 172-8 КУпАП, застосувала та отримала користь з цієї інформації.

Наукові результати, отримані у цій статті, можуть використовуватися для подальших досліджень ознак складів адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Джерела та література

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page>
2. Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / за ред. М.І. Хавронюка. – Київ: Дакор, 2016. – 496 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТ «Перун», 2005. – 1728 с.
4. Присяжнюк І.І. Розголошення як суспільно небезпечне діяння, що порушує право людини на охорону приватного життя // Протидія злочинності: теорія та практика: мат-ли VII Всеукр. наук.-практ. конф. (19 жовт. 2016 р.). – Київ: НАПУ, 2016. – С. 470-472.
5. Постанова Жовківського районного суду Львівської обл. від 4 жовт. 2016 р. Справа № 444/1833/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/61775225>
6. Постанова Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської обл. від 25 лип. 2016 р. Справа № 607/7028/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/59344785>
7. Постанова Центрального районного суду м. Миколаєва від 1 лют. 2017 р. Справа № 490/11918/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/64473824>
8. Постанова Дергачівського районного суду Харківської обл. від 22 верес. 2016 р. Справа №619/3214/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/61472522>
9. Постанова Чугуївського міського суду Харківської обл. від 9 серп. 2016 р. Справа № 636/2552/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/59547765>
10. Постанова Броварського міськрайонного суду Київської обл. від 25 жовт. 2011 р. Справа № 3-4081/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/47488108>
11. Постанова Хмельницького міськрайонного суду від 17 лют. 2012 р. Справа № 2218/3100/2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/55899814>
12. Постанова Кам'янець-Подільського міськрайонного суду Хмельницької обл. від 11 черв. 2011 р.

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/27717998>
13. Постанова Солом'янського районного суду м. Києва від 10 трав. 2012 р. Справа № 3-4124/12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/23962485>
14. Постанова Хмельницького міськрайонного суду від 13 лип. 2012 р. Справа № 2218/13580/2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/55863757>
15. Постанова Берегівського районного суду Закарпатської обл. від 18 лют. 2016 р. Справа № 297/245/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/55913215>
16. Постанова Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської обл. від 21 січ. 2016 р. Справа № 495/140/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/55272447#>
17. Постанова Котовського міськрайсуду Одеської обл. від 23 черв. 2014 р. Справа № 505/2473/14-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/39381086>;
18. Постанова Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької обл. від 5 берез. 2015 р. Справа № 686/3413/15-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/43430437>
19. Постанова Першотравневого районного суду м. Чернівці від 11 черв. 2014 р. Справа № 725/3145/14-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/39176410>
20. Постанова Білгород-Дністровського міськрайонного суду Одеської обл. від 15 черв. 2016 р. Справа № 495/4459/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/58797218>
21. Постанова Ратнівського районного суду Волинської обл. від 24 черв. 2016 р. Справа № 166/665/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/58532695>
22. Постанова Заводського районного суду м. Миколаєва від 18 верес. 2015 р. Справа № 487/7064/15-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/56084344>
23. Постанова Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської обл. від 25 лип. 2016 р. Справа № 607/7028/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/59344785>
24. Постанова Комінтернівського районного суду м. Харкова від 28 груд. 2015 р. Справа № 641/11501/15-п. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/54669394>
25. Постанова Первомайського міськрайонного суду Миколаївської обл. від 1 квіт. 2016 р. Справа № 484/154/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/56868162>
26. Постанова Соснівського районного суду м. Черкаси від 17 жовт. 2016 р. Справа № 712/10949/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/62352711>
27. Постанова Барського районного суду Вінницької обл. від 16 черв. 2016 р. Справа № 125/1010/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/58423302>
28. Постанова Апеляційного суду Вінницької обл. від 19 верес. 2016 р. Справа № 125/1010/16-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/61461149>
29. Постанова Хмельницького міськрайонного суду 13 лип. 2012 р. Справа № 2218/13580/2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/55863757>
30. Про інформацію: Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

Загиней З. Неразглашении или неиспользования другим способом конфиденциальной или иной информации с ограниченным доступом (статья 172-8 Кодекса Украины об административных правонарушениях). В статье проанализирована судебная практика применения статьи 172-8 КУоАП. Сделаны следующие выводы: разглашение информации, которая стала известна лицу в связи с выполнением служебных полномочий, предполагает активное поведение лица, заключается в передаче-приемке информации соответствующего содержания. Разглашение следует признавать оконченным деянием с момента, когда соответствующая информация была доведена до сведения хотя бы одного постороннего лица и была воспринята им; использование информации имеет место в случае, когда лицо, получившее ее в связи с выполнением служебных полномочий, пользуется соответствующими сведениями и / или данными, получает из них определенную пользу, применяет их в своей деятельности. В отличие от разглашения, использование информации предусматривает, что ее полезные свойства использует то же лицо, получившее соответствующую информацию в связи с выполнением служебных полномочий, она не передается третьему лицу. Как и

разглашение, использование информации может иметь место только в случае активного поведения субъекта; использование другим способом информации, которая стала ей известна в связи с выполнением служебных полномочий следует считать законченным действием с момента, когда лицо, указанное в примечании ст. 172-8 КУоАП, применила и получила пользу из этой информации.

Ключевые слова: правонарушение, связанное с коррупцией; незаконное разглашение; использование другим способом; конфиденциальная информация; информация с ограниченным доступом.

Zahynei Z. Non-Disclosure or any Other Way of Using the Confidential or Other Restricted Information (Article 172-8 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses). The article analyzes the judicial practice of applying Article 172-8 of the Code on Administrative Offenses. The key findings of the study contribute to understanding of certain important issues. Firstly, disclosure of information that has become known to a person while performing his/her duties of an official, implies great responsibility regarding transmission or receiving information of the relevant content. Secondly, disclosure should be regarded as committed offense from the moment, when the relevant information was communicated to and understood by at least one outsider. Thirdly, the use of information is referred to as such, when the person, who received it due to the position occupied, uses this information and/or data and receives some benefits by using the obtained information in his/her activities. In contrast to the disclosure, the use of information implies that an advantage or profit gained from possessing the information is used by the very person who received it due to his occupation, it is not transferred to the third parties. Like disclosure, the use of information can occur only in case of the subject's active practice. The use of information in another way should be considered an accomplished act from the moment, when the person (specified in the comment to the Art.172-8 of the Code on Administrative Offences) has used and benefited from this information due to his official post.

Key words: corruption-related offenses; illegal disclosure; use in another way; confidential information; restricted information.

УДК 343.223

О. Кваша, Н. Михальченко

Відсутність суспільної небезпеки як конститутивна ознака обставин, що виключають злочинність діяння

У статті наведено аргументи щодо комплексного (міждисциплінарного) характеру інституту обставин, що виключають злочинність діяння. Цей інститут включає обставини, передбачені не лише КК, а й іншими нормативно-правовими актами. Існують реальні перспективи законодавчого закріплення таких обставин в КК України, зокрема й згоди потерпілого. У результаті проведеного дослідження запропоновано зміни до розділу VIII Загальної частини КК України, а саме – наповнення новим змістом статті 36 КК України щодо надання суду права визнавати такими, що виключають злочинність діяння, й інші обставини, які наразі не зазначені у цьому розділі.

Ключові слова: обставини, що виключають злочинність діяння; згода потерпілого; суспільна небезпека; суспільна корисність; злочин.

Постановка наукової проблеми та її значення. Інститут обставин, що виключають злочинність діяння, традиційно відноситься до найбільш складних інститутів кримінального права України. Це зумовлено, у тому числі, його комплексним характером. Адже обставини, що виключають злочинність діяння, зважаючи на їх різноманітний характер обставин, науковці розглядають як комплексний інститут, або ж навіть міждисциплінарний. Такий міжгалузевий характер інституту виявляється насамперед під час аналізу обставин, які наразі не регламентовані КК України, зокрема згоди потерпілого, реалізації свого права тощо. Крім того, триває наукова дискусія щодо тих ознак, які є конститутивними для даного інституту. Зокрема, ставиться під сумнів